

Собецький Є. А.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

**АДАПТИВНЕ УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА
В УМОВАХ КРИЗОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ**

Адаптивне управління потенціалом підприємства в умовах кризової нестабільності є ключовим інструментом забезпечення його життєздатності, конкурентоспроможності та сталого розвитку в середовищі високої невизначеності. Сучасні кризи, зокрема економічні, соціальні, політичні та технологічні трансформації, створюють нові виклики для бізнесу, одночасно відкриваючи можливості для переосмислення підходів до управління ресурсами та потенціалом, що має нагальну потребу для вітчизняних підприємств [1].

Потенціал підприємства розглядається як сукупність ресурсів, компетенцій та можливостей, що забезпечують досягнення стратегічних цілей. В умовах кризи особливого значення набуває не лише наявність ресурсів, але й здатність трансформувати їх відповідно до нових умов ведення бізнесу. Динамічне управління передбачає здатність підприємства швидко реагувати на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищах, коригувати стратегії розвитку та ефективно використовувати існуючий потенціал.

Важливою складовою адаптивного управління є впровадження сценарного планування, що дозволяє підприємствам формувати альтернативні сценарії та швидко вибирати оптимальні рішення залежно від змін навколишнього середовища. Головною умовою є спрямовання на мінімізацію негативного впливу кризових явищ, підтримку безперервності бізнес-процесів та забезпечення конкурентоспроможності підприємства на довготривалий період.

Наприклад, українські сільськогосподарські підприємства в умовах воєнного стану адаптують структуру посівів, логістичних маршрутів та каналів збуту, що дозволяє їм підтримувати ефективність бізнесу навіть за умов обмежених ресурсів та небезпечних умов роботи [2]. Іншим прикладом є підприємства роздрібної торгівлі, які під час пандемії COVID-19 активно впроваджували цифрові технології, переходили на онлайн-продажі та оптимізували витрати, що стало їхньою перевагою, а не лише рятівним колом.

Дослідження показують, що ефективне ситуаційне управління базується на поєднанні стратегічної гнучкості, інновацій та проактивності, коли підприємство не лише реагує на зміни, а й передбачає їх [1; 2]. Важливу роль відіграє цифрова трансформація: доступ до актуальної інформації допомагає оптимізувати використання ресурсів підприємства та приймати правильні рішення. Крім того, управління в умовах невизначеності передбачає розвиток внутрішніх компетенцій персоналу, формування гнучких організаційних структур та впровадження систем моніторингу ризиків.

Таким чином, адаптивне управління потенціалом підприємства в умовах кризової нестабільності – це складний процес, який поєднує стратегічне бачення, операційну гнучкість та здатність до інновацій. Його ефективне впровадження дозволяє підприємствам не лише вижити в кризових умовах, а й використати їх як можливість для розвитку та зміцнення своїх позицій на ринку.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т. В., Гвініашвілі Т. З., Халецька В. В. Сучасний стан та проблеми інноваційного розвитку вітчизняних суб'єктів підприємництва в кризових умовах. *Інвестиції: практика та досвід*. 2022. № 24. С. 31-36. <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2022.24.5>.
2. Ольшанський О. В., Маслош О. В., Касаткіна М. В. Методологія адаптації управлінських рішень для агропромислових підприємств в умовах криз. *Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля*. 2025. № 3 (289). С. 110-119. <https://doi.org/10.33216/1998-7927-2025-289-3-110-119>.

Соболь І. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ОПТИМІЗАЦІЯ РОЗПОДІЛУ ПРИБУТКУ ЯК ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасному світі, де конкуренція є жорсткою, а глобалізація стає все частішою, інноваційний розвиток є визначальним фактором для забезпечення довгострокової конкурентоспроможності підприємства.

Тим часом, прибуток є основним внутрішнім джерелом фінансування для інновацій. В результаті, його успішний розподіл стає все більш актуальним.